

č. 2 / 2015

k zahraniční rozvojové spolupráci

Měsíčník MZV ČR
vydává Odbor
rozvojové spolupráce a
humanitární pomoci
u příležitosti
Evropského roku pro
rozvoj 2015

OBSAH:

Úvodní slovo
náměstka ministra
zahraničních věcí

Program
rozvojového
partnerství pro
soukromý sektor
v roce 2015

Příklady úspěšných
projektů

TÉMA MĚSÍCE:
Vzdělávání

Česká rozvojová
spolupráce v oblasti
vzdělávání

Naplňování
Rozvojových cílů
tisíciletí

Nejbližší akce
k rozvojové
spolupráci

Milé čtenářky, milí čtenáři,

proč je zahraniční rozvojová spolupráce výhodná nejen pro přijímající zemi, ale také pro zemi poskytovatele? Přispíváme tak totiž ke zvyšování stability a ekonomické prosperity přijímající země, a tedy i ke stabilitě globální. Rozvojová spolupráce napomáhá reformám prostřednictvím přenosu znalostí na všech úrovních (státní správa, soukromý sektor, neziskový sektor). Přípravuje také půdu pro návaznou spolupráci soukromého sektoru na komerční bázi (budování partnerství, získávání referencí) a přispívá ke zlepšování místního prostředí pro zahraniční investory. Poskytování vládních stipendií napomáhá nejen ke zvyšování kvalifikace obyvatelstva partnerské země, ale také k budování dlouhodobých kontaktů výhodných pro obě dvě země. V neposlední řadě je rozvojová spolupráce významným nástrojem zahraniční politiky a její realizaci také naplňujeme své mezinárodní závazky.

V roce 2013 dosáhl mezinárodní ukazatel poměru oficiální rozvojové pomoci (ODA) České republiky k hrubému národnímu důchodu 0,11 %. Celková ODA ČR činila 4,11 miliard Kč. ODA sestávala ze 73 % z multilaterální rozvojové spolupráce (příspěvky do rozpočtů EU, OSN a dalších mezinárodních organizací, včetně finančních) a z 27 % z bilaterální rozvojové spolupráce (rozvojové projekty, humanitární pomoc, vládní stipendia nebo transformační spolupráce).

Naše rozvojové úsilí směřuje k co největší účinnosti, kýženým dopadům a udržitelnosti rozvojové spolupráce. Hledáme cesty, jak lépe dosahovat provázanosti činností soukromého a neziskového sektoru se státní rozvojovou spoluprací, a zároveň jak zvýšit zájem a zapojení ze strany českých podnikatelských subjektů.

Evropský rok pro rozvoj 2015 je vhodnou příležitostí, aby se rozvojová spolupráce stala vlajkovou lodí české diplomacie.

Martin Tlapa
náměstek ministra zahraničních věcí ČR

Česká rozvojová agentura (ČRA) se každoročně stará o více než 100 projektů zahraniční rozvojové spolupráce v objemu přesahujícím 400 milionů Kč.

Věděli jste, že Česká rozvojová agentura pomáhá při zvyšování vzdělanosti dětí a učitelů v rozvojových zemích?

Skupina 150 mladých lidí ve věku 13-25 let absolvovala odborné učňovské kurzy (v oboru elektrikář, krejčí a pekař, kuchař a číšník) v Západní provincii Zambie.

Díky spolupráci s českými odborníky se na kambodžské zemědělské univerzitě v *Phnom Penhu* se konal filmový festival a veletrh kariérních příležitostí pro studenty.

38 zambijských dětí bez rodiny úspěšně ukončilo svoje vzdělání díky českému rozvojovému projektu.

V Jižním regionu národů, národností a lidu Etiopie prošlo 250 lidí odborným kurzem zaměřeným na výrobu kožené obuvi.

Program rozvojového partnerství pro soukromý sektor 2015

V letošním roce pokračuje program podporující zapojení českého soukromého sektoru do řešení rozvojových otázek.

Hlavním cílem programu je podpořit projekty, které mají prostřednictvím reálných podnikatelských záměrů soukromých subjektů přispět k řešení rozvojových problémů v partnerských zemích. Zaměřuje se na dlouhodobě udržitelné projekty z hlediska komerčního, sociálního a ekologického, které mají potenciál generovat další podnikatelské příležitosti pro subjekty z ČR i z partnerské země.

Program se vztahuje na prioritní země podle platné Koncepce zahraniční rozvojové spolupráce ČR na období 2010–2017. Program není sektorově omezen, aby mohl lépe reagovat na dynamicky se vyvíjející oborové příležitosti v partnerských zemích.

Od letošního roku program přechází do gesce České rozvojové agentury (ČRA). Účelem tohoto kroku je dosažení větší synergie s ostatními projekty české rozvojové spolupráce. Jsou zachovány

všechny dosavadní parametry, jako např. rozdělení na přípravnou a realizační fázi nebo finanční limity a podmínky finanční spoluúčasti.

V listopadu 2014 se konal odborný seminář, na němž byly představeny principy a cíle tohoto programu. Videozáznam a zápis ze semináře je dostupný na webových stránkách ČRA v sekci věnované soukromému sektoru.

Nový ročník programu byl již vyhlášen. **Příjem přihlášek** do programu končí dne **5. března 2015 v 10:00 hod.** Bližší informace lze najít na webových stránkách České rozvojové agentury www.czda.cz.

PŘÍKLADY ÚSPĚŠNÝCH PROJEKTŮ

V roce 2014 bylo v rámci Programu rozvojově-ekonomického partnerství realizováno dvacet jedna projektů v osmi prioritních zemích rozvojové spolupráce České republiky.

Jedním z nich byl projekt „REF-pf-NEW for Serbia“. V jeho průběhu firma ASIO proškolila dvě srbské firmy a uspořádala exkurzi, na níž se účastníci seznámili s konkrétními řešeními čističek odpadních vod pro průmyslové vody. Díky předanému know-how si firma vytvořila zázemí pro další spolupráci.

V Etiopii byl realizován projekt zaměřený na vytvoření systému pasportizace vodovodních sítí a vodních zdrojů. Cílem realizující společnosti Hrdlička spol. s r.o. bylo přenést znalosti správného sběru dat, aktualizace dokumentace a správy vodovodních sítí a vodních zdrojů.

Ve spolupráci s místní firmou byl zaveden nový způsob předávání údajů (tzv. GeoData Management), který přispívá ke zlepšení komunikace mezi městem a správci sítí. Vyšší informovanost o poloze sítí zamezí častým poruchám a následně povede k větším úsporám.

Aplikace „WaterReport“ prostřednictvím SMS pomáhá zlepšit, zrychlit a také zpřesnit komunikaci občanů s úředníky. Díky projektu se výrazně zlepšila možnost sledovat a hlásit poruchy vodovodních sítí či znečištění vodních zdrojů. Zásadním přínosem projektu jsou nově vytvořená kvalifikovaná pracovní místa.

Nejlepší možnou cestou proti sociálnímu vyloučení, nerovnosti a chudobě je vzdělávání. Díky němu rozvíjíme základní dovednosti, učíme se, jak se zapojit do společnosti, a také nám pomáhá zlepšovat životní úroveň.

Přesto však více než 50 milionů dětí na celém světě nechodí do školy a 250 milionů dětí neumí číst, psát ani počítat. Proto má rozvojová spolupráce zásadní význam, aby pomáhala lidem získat kvalitní vzdělání, najít si vysněnou práci a přispívat k chodu společnosti.

Česká rozvojová spolupráce v sektoru vzdělávání

Oblast vzdělávání patří ke klíčovým prioritám rozvojové spolupráce ČR. Projekty, které se podporou vzdělávání zabývají, jsou realizovány v několika zemích – v **Afghánistánu, Etiopii, Kambodži, Moldavsku, Mongolsku a Zambii**.

České projekty se zaměřují především na zlepšení dostupnosti a kvality vzdělávání pro sociálně ohrožené a vyčleněné skupiny obyvatel. V **Kambodži** reagují na specifické problémy spojené se začleňováním zdravotně postižených dětí do běžné výuky na základních školách prostřednictvím vzdělávání a odborné přípravy místních učitelů.

Obdobně zaměřený projekt je také realizován v **Moldavsku**, kde je cílem připravit děti se zdravotním postižením a se speciálními vzdělávacími potřebami na výuku v běžných základních školách.

V **Afghánistánu** se české projekty tradičně soustředí na zlepšení kvality středního zemědělského školství a dále na podporu kapacit místních úřadů, do jejichž kompetence vzdělávání spadá (např. afghánského ministerstva školství).

Projekty realizované v **Etiopii** si kladou za cíl přispět k zavádění moderních vyučovacích metod v rámci místní vzdělávací soustavy a také přispět k rozvoji středního a učňovského školství.

Česká pomoc vysokoškolákům z rozvojových zemí

V letošním akademickém roce studuje na českých vysokých školách více než 500 studentů z rozvojových zemí. Jejich pobyt je zcela hrazen díky Programu vládních stipendií pro studenty z rozvojových zemí, který společně řídí MZV a MŠMT v součinnosti s Domem zahraniční spolupráce.

Největší počet zahraničních studentů pochází z Moldavska (38), mezi dalšími zastoupenými zeměmi jsou Srbsko (34 studentů), Bělorusko (32), Bosna a Hercegovina (29) a Gruzie (20). Zahraniční studenti na českých vysokých školách studují zejména informatiku, zemědělství, technické obory, lékařství a ekonomii.

Tradice poskytování stipendií sahá do 50. let minulého století. Od této doby absolvovalo studium u nás více než 22 tisíc vládních stipendistů.

Jako doplněk k poskytování vládních stipendií jsou již třetím rokem v gesci České rozvojové agentury vysíláni čeští vysokoškolští pedagogové na univerzity v partnerských rozvojových zemích.

V loňském roce bylo uskutečněno sedm projektů zaměřených na Bosnu a Hercegovinu, Kambodžu, Moldavsko a Mongolsko. V rámci těchto projektů pedagogové z České zemědělské univerzity, Univerzity Palackého v Olomouci, ČVUT a experti z Charity ČR pomohli zahraničním univerzitám s technickým vybavením pracovišť, organizovali kurzy a workshopy, poskytli výukové materiály, zanalyzovali stávající studijní programy, spolupracovali na nových sylabech, předložili návrhy na změny výukových metod a managementu škol doporučili prioritní oblasti spolupráce vědecko-výzkumných aktivit.

Rok 2015 byl stanoven **Evropským rokem pro rozvoj**. Je to poprvé, kdy se tato iniciativa zaměřuje na mezinárodní rozvojovou pomoc Evropské unie. Jedná se o přelomový rok ze dvou hledisek:

- **Skončí termín pro splnění Rozvojových cílů tisíciletí.**
- Mezinárodní společenství se bude muset domluvit na novém postupu, **jak vymýt chudobu, podpořit udržitelný rozvoj a vyřešit otázky spojené se změnou klimatu.**

Cílem Evropského roku pro rozvoj je zapojit evropské občany, zejména mladé lidi, do diskuse **o našem světě, o naší důstojnosti, o naší budoucnosti**. V celé Evropské unii se budou v rámci iniciativy Evropský rok pro rozvoj 2015 konat nejrůznější akce.

Více se dozvíte na internetu <http://europa.eu/EYD2015> a v sociálních médiích: EYD2015.

náš svět
naše důstojnost
naše budoucnost

AKTUÁLNĚ Z BRUSELU

Dne 17. února se v Bruselu uskutečnila konference «Sustainable Energy for All and the Post-2015 Development Agenda» za účasti zvláštního představitele generálního tajemníka OSN pro udržitelnou energii Kandeha Yumkelly, bývalého generálního ředitele UNIDO.

Dne 2. března se v Rize (Lotyšsko) bude konat konference na vysoké úrovni «Post-2015 a Peking+20: Posilování ekonomické pozice žen a udržitelný rozvoj». Cílem akce je identifikovat možná řešení pro zajištění rovných práv pro ženy, jakož i rovného přístupu k tržním a hospodářským zdrojům za účelem realizace ekonomického potenciálu žen. Výstupy konference budou sloužit jako návrhy pro další posilování ekonomické role žen v rámci tzv. globální rozvojové agendy Post-2015 a implementace Pekingské akční platformy.

naš svět

naše důstojnost

naše budoucnost

Naplňování Rozvojových cílů tisíciletí - Cíl 2: Dosáhnout všeobecné školní docházky

Podle *Výroční zprávy OSN k naplňování Rozvojových cílů tisíciletí za rok 2014* se podíl dětí docházejících do základní školy zvýšil z 83 % všech dětí v rozvojových zemích v roce 2000 na 90 % v roce 2012.

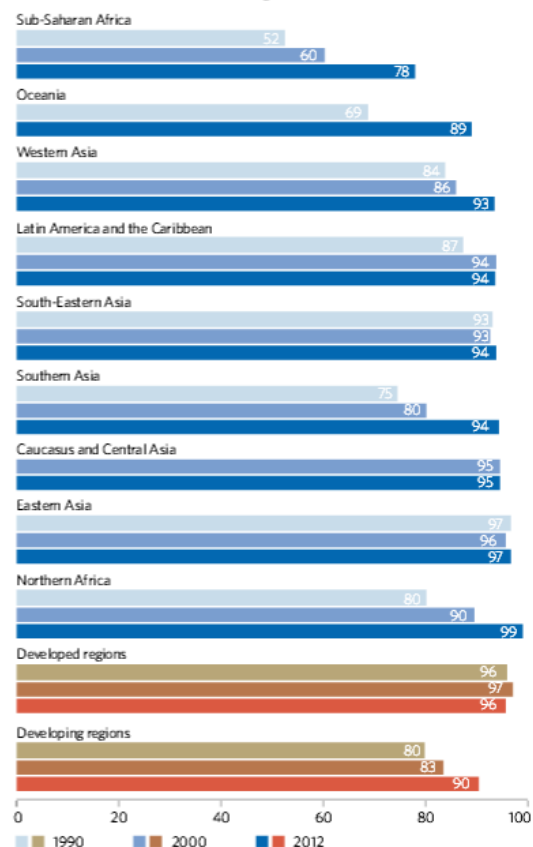
Největšího pokroku bylo dosaženo do roku 2007 (počet dětí mimo školu se do té doby snížil ze 100 miliónů na 60 miliónů), poté došlo ke stagnaci. V roce 2012 stále nechodilo do základní školy 58 miliónů dětí v rozvojových zemích, z nichž nejméně polovina žila v oblastech postížených konflikty. U každého čtvrtého dítěte je vysoká pravděpodobnost, že nedokončí základní školu.

Ve srovnání s rokem 2000 bylo v roce 2012 o 35 % více dětí školního věku, jimž bylo třeba zajistit pravidelnou školní docházku. Země v regionu procházely ozbrojenými konflikty a jinými krizemi, které dětem znemožňovaly pravidelnou školní docházku. V roce 2012 bylo v tomto regionu 33 miliónů dětí mimo školy, z nichž celých 56 % tvořily dívky.

<http://www.un.org/millenniumgoals/2014%20MDG%20report/MDG%202014%20English%20web.pdf>

Subsaharská Afrika navzdory dobrému pokroku v naplňování tohoto cíle – mezi roky 1996 a 2012 se počet dětí docházejících do škol více než zdvojnásobil – čelí velké výzvě v podobě rychlého populačního růstu.

Adjusted net enrolment rate for primary education,* 1990, 2000 and 2012 (Percentage)

Nejblíže akce k rozvojové spolupráci

25. března 2015 – Seminář k výkaznictví ODA – OECD a MZV ČR

Odbor rozvojové spolupráce a humanitární pomoci MZV ČR připravuje s experty ze sekretariátu OECD seminář ke statistickému výkaznictví oficiální rozvojové pomoci (ODA), který se bude zabývat aktuálními pravidly výkaznictví ODA a novými trendy, jež souvisejí s novou agendou Post-2015.

30. – 31. března 2015 – Výroční porada rozvojových diplomatů ČR

Již podruhé organizuje Odbor rozvojové spolupráce a humanitární pomoci MZV ČR setkání rozvojových diplomatů působících na zastupitelských úřadech ČR v prioritních zemích rozvojové spolupráce. Na programu jsou aktuální otázky k bilaterální i multilaterální rozvojové spolupráci, včetně Plánu ZRS ČR na rok 2015, globální rozvojové agendy Post-2015, Evropského roku pro rozvoj 2015 nebo zapojování soukromého sektoru do rozvoje.

13. - 18. září 2015 - Školení European Program for Development Evaluation

Školení pro evaluátory a manažery rozvojových projektů a programů s názvem EPDET 2015 se uskuteční v září 2015 v hotelu Pyramida v Praze. Lektory jsou Ray C. Rist a Linda G. Morra Imas, zakladatelé a hlavní organizátoři mezinárodního školení IPDET – International Program for Development Evaluation Training, které se každoročně koná v kanadské Ottawě. Více informací o EPDET 2015 lze najít na webové stránce www.dww.cz. **Termín pro zaslání přihlášek je 31. března 2015.** Kapacita školení je omezená, proto doporučujeme registrovat se co nejdříve.